

H A N D L I N G S P L A N
FOR HELSE, MILJØ OG SIKKERHET 2013-2015
UNIVERSITETET I BERGEN

HMS-ARBEID ER VIKTIG

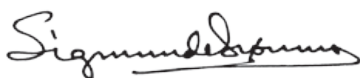
Et systematisk og integrert HMS-arbeid bidrar til å gi Universitetet i Bergen gode arbeidsmiljø, økt trivsel og motivasjon. Flere og flere av våre ansatte er opptatt av helse, miljø og sikkerhet i sitt daglige arbeid. Å ha en handlingsplan med tydelige mål er viktig for at HMS-arbeidet skal være best mulig.

Handlingsplan for helse, miljø og sikkerhet 2013–2015 ble vedtatt i universitetsstyret 25. oktober 2012. Handlingsplanen er forankret i universitetets strategi 2011–2015. Universitetets ansatte, sammen med studentene, er den viktigste ressursen ved Universitetet i Bergen. Arbeidsmiljøet og universitetssamfunnet skal preges av gjensidig forståelse for de ulike ansattes forskjellige roller og funksjoner. Alle ansatte skal kunne oppleve at de er viktige bidragsyttere i arbeidet med å nå universitetets felles mål. For å få dette til, er det avgjørende at arbeidsplassene er sikre og trygge, at alle føler seg ivaretatt, og at ingen utsettes for negative fysiske og psykiske belastninger i arbeidet.

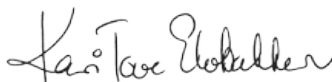
Handlingsplanen retter oppmerksomhet mot våre viktigste arbeidsmiljøutfordringer. Fem HMS-mål er fastsatt. Det er lagt opp til konkrete virkemidler og tiltak for å realisere målene. I handlingsplanen tydeliggjøres sammenhengen mellom planen og andre styrende dokumenter. Handlingsplanen vil være et godt verktøy for universitetets ledere, ansatte og studenter, for vernetjenesten og de ansattes organisasjoner. Her legges et godt grunnlag for å utvikle og videreføre et godt arbeidsmiljø ved Universitetet i Bergen.

Det er et mål å styrke Universitetet i Bergen som attraktiv arbeidsplass, og i fellesskap kan vi nå målet!

Lykke til med HMS-arbeidet!

SIGMUND GRØNMO, REKTOR

KARI TOVE ELVBAKKEN, UNIVERSITETSDIREKTØR

HANDLINGSPLAN FOR HELSE, MILJØ OG SIKKERHET 2013–2015 UNIVERSITETET I BERGEN

(Fastsatt av universitetsstyret 25.10.2012)

Helse, miljø og sikkerhet ved UiB – et godt arbeidsmiljø for alle

Universitetet i Bergen (UiB) er et internasjonalt anerkjent forskningsuniversitet der forskning, utdanning og formidling med høy kvalitet, faglig bredde og mangfold er fundamentet. For å beholde og videreutvikle dette må universitetet ha gode og robuste arbeidsmiljø der alle ansatte opplever at de er viktige bidragsyttere i arbeidet med å nå universitetets felles mål.

Innsatsen for å forbedre universitetet som arbeidsplass skal skje i respekt for forsknings- og yringsfriheten og med høy grad av student- og medarbeiderinnflytelse. Universitetet skal ha åpne strategier og beslutningsprosesser og gode rutiner og kanaler for kommunikasjon.

UiBs Strategi 2011–2015 gir føringer for arbeidet med helse, miljø og sikkerhet (HMS) i institusjonen. For å være et attraktivt, mangfoldig, åpent og inkluderende universitet med godt, sikkert og trygt arbeidsmiljø for den enkelte, må det arbeides systematisk med HMS på alle nivå. UiB skal arbeide for et tett arbeidsfellesskap mellom alle grupper av ansatte omkring institusjonens hovedmål.

HMS-handlingsplanen skal bidra til sikre og trygge arbeidsplasser, og til at alle som til enhver tid har arbeid ved UiB blir iva-

retatt og ikke utsettes for negative fysiske eller psykiske belastninger som følge av sitt arbeid. Det betyr at UiB skal sikre:

- et fullt forsvarlig arbeids- og læringsmiljø
- mangfold, åpenhet og inkludering
- systematisk HMS-arbeid gjennom aktiv medvirkning fra ansatte og ledere
- tilgjengelige, funksjonelle og sikre bygninger og uteområder

Studentenes læringsmiljø blir særlig ivare tatt gjennom «Handlingsplan for styrking av læringsmiljøet».

HMS – en felles oppgave

Arbeidsmiljøet skapes i daglig samhandling og dialog. Alle ansatte og studenter har et ansvar for aktiv medvirkning. Gjensidig forståelse og respekt for de ansattes ulike roller og funksjoner, og tydelig organisering av arbeidet, er forutsetninger for å beholde og videreutvikle gode arbeids- og læringsmiljø.

HMS er et lederansvar på alle nivå og er integrert i all ledelse. Verneombudene har en tilsynsfunksjon og er samarbeidspartnere for ledelsen. UiB har nettverk for verneombud og obligatorisk opplæring i HMS både for verneombud og ledere. UiBs ledere skal ha kompetanse, trygghet og vilje til å prioritere HMS-arbeidet. UiBs

verneombud skal være engasjerte, tydelige og godt kvalifiserte. Universitetets ledere, verneombud, ansatte og studenter skal sammen bidra aktivt i arbeidsmiljøutviklingen ved UiB.

Systematisk HMS-arbeid

UiBs HMS-handlingsplan er en integrert del av universitetets styringssystem. HMS-arbeidet ved UiB utøves kontinuerlig og systematisk. Dette betyr at HMS på alle nivå skal organiseres og arbeidsmiljøet kartlegges i tråd med myndighetskrav og interne regler ved UiB. HMS-handlingsplan med tiltak skal iverksettes, avvik korrigeres, evaluering gjennomføres og HMS-kompetanse tilbys og oppdateres.

Videre skal HMS-arbeidet dokumenteres og rapporteres i linjen.

Systematisk HMS-arbeid fremmer helse og trivsel, og forebygger ulykker og skader på ansatte, studenter, miljø og materiell. Et attraktivt arbeidsmiljø gir godt omdømme, økt rekruttering og dyktiggjør ansatte til selv å skape en organisasjon som er preget av trivsel, god helse og høy yteevne. Et slikt arbeidsmiljø styrker UiB som et internasjonalt anerkjent forskningsuniversitet med kompetente ansatte og studenter som i fellesskap bidrar til høy kvalitet på forskning, undervisning og formidling.

HMS-mål

Handlingsplanen er forankret i UiBs Strategi og omfatter fem HMS-mål.

UiB skal kjennetegnes ved:

- gode arbeidsfellesskap
- trygge og funksjonelle arbeidsplasser
- kontinuerlig oppmerksomhet rettet mot risikofylt arbeidsmiljø
- god håndtering av HMS-avvik
- ansvar for det ytre miljø

Hvert HMS-mål konkretiseres gjennom virkemidler og skal realiseres gjennom tiltak:

- sentralt i regi av enhetene med særskilt ansvar og oppgaver
- lokalt gjennom HMS-handlingsplaner på fakultet/avdeling og institutt/senter
- i ulike former for samspill mellom enheter og nivåer

Gode arbeidsfellesskap

UiB skal være en attraktiv, mangfoldig, åpen og inkluderende arbeidsplass som ivaretar hensynet til ansatte i ulike faser av karrieren og i livet. Internasjonal samhandling skal være en integrert del av hele universitetets virksomhet. I all kommunikasjon og samhandling skal den enkeltes integritet og verdighet ivaretas.

Virkemidler:

- Årlig kartlegging av psykososialt arbeidsmiljø for å fremme felles forståelse og samarbeid, og gjennomføre tiltak.
- Styrke jobbnærvær ved å følge opp UiBs «Aktivitets- og resultatmål for IA-arbeidet».

- Legge til rette for tiltak som stimulerer til fysisk aktivitet for å fremme god helse, forebygge sykefravær og redusere helseplager.
- Gjennom UiBs personalpolitikk sikre at ansatte ivaretas i ulike livsfaser.

Følgende styrende dokumenter med tiltak støtter i tillegg dette HMS-målet:

- Handlingsplan for UiBs internasjonale virksomhet.
- Handlingsplan for likestilling.

Trygge og funksjonelle arbeidsplasser

UiB skal være et åpent universitet hvor studenter, ansatte og besøkende trygt skal kunne ferdes. Sikkerhetstiltak har til hensikt å ivareta trygghet og sikkerhet på universitetets campus. UiB har en stor og krevende bygningsmasse, og bruken endres jevnlig. Krav til god bygningsmessig standard, universell utforming, inneklima og ergonomi skal ivaretas.

Virkemidler:

- Utarbeide retningslinjer for håndtering av vold og trusler og gjøre disse kjent for alle ansatte og studenter.
- Sikre at bygningsmassen som UiB disponerer har et tilfredsstillende og forsvarlig arbeids- og læringsmiljø i samsvar med gjeldende lovverk.
- Kartlegge og iverksette tiltak ved utfordringer knyttet til inneklima.
- Gjennomføre kartlegging og prioritering av fysiske tiltak i arbeidet med universell utforming.

Følgende styrende dokumenter med tiltak støtter i tillegg dette HMS-målet:

- Mål for arbeidet med sikkerhet på universitetsområdet.
- Handlingsplan for likestilling.

Kontinuerlig oppmerksomhet rettet mot risikofylt arbeidsmiljø

UiB har et stort antall arbeidsplasser med særlig risiko. Arbeid med kjemikalier, stråling og biologiske faktorer er noen eksempler. Feltarbeid og tokt kan også medføre økt risiko for skade på mennesker og/eller miljø. Kontinuerlig og forebyggende oppmerksomhet om rutiner, kunnskaper og holdninger er og skal være viktig i alle risikofylte arbeidsmiljø.

Virkemidler:

- Gjennomføre risikovurderinger i alle risikofylte arbeidsmiljø og gjennomføre tiltak.
- Sikre at alle kjemikalier, biologiske faktorer og strålekilder er registrerte og risikovurdere disse. Ved håndtering av kjemikalier skal det elektroniske stoffkartoteket ECOonline benyttes.
- Etablere oversikt over og gjennomføre periodisk kontroll av all spesialventilasjon.

God håndtering av HMS-avvik

HMS-avvik er brudd på myndighetskrav og interne regler relatert til HMS som kan medføre negative fysiske og psykiske

belastninger og skade på miljø og materiell. Alle HMS-avvik ved UiB skal meldes og følges opp i linjen for forebygging og kontinuerlig kvalitetssikring av arbeidsmiljøet. UiBs Beredskapsplan skal sørge for at skadeomfanget og konsekvenser av kriser og alvorlige hendelser reduseres for å sikre liv, helse og materiell.

Virkemidler:

- Ta i bruk nytt system for HMS-avvik og sikre melding og oppfølging av HMS-avvik som forebyggende tiltak.
- Følge opp UiBs Beredskapsplan ved å gjennomføre risikovurderinger og etablere lokale rutiner for beredskap på alle nivå.

Ansvar for det ytre miljø

UiB har forpliktet seg til å ta miljøhensyn i all virksomhet og dokumentere miljøengasjement ved å redusere negativ miljøpåvirkning fra egen drift med 20 % i perioden 2010–2020.

Virkemidler:

- Styrke samarbeidet mellom enheter og nivåer i arbeidet for et grønt miljø.

Følgende styrende dokument med tiltak støtter i tillegg dette HMS-målet:

- Tiltaksplan for det ytre miljø.

Alle enheter skal årlig:

Gjennomføre HMS-kartlegging, risikovurdere og prioritere tiltak
Utarbeide eller revidere lokal HMS-handlingsplan knyttet til universitetets
HMS-handlingsplan og gjennomføre tiltak
Gjennomgå det systematiske HMS-arbeidet og rapportere i linjen (internkontroll)

Informasjon om HMS ved UiB:

Regelsamling for UiB: regler.uib.no
HMS-portalen: uib.no/poa/hms-portalen
Arbeidsmiljøutvalget: uib.no/ledelsen/sentrale-utvalg/arbeidsmiljoutvalget-amu

UNIVERSITETET I BERGEN

Universitetet i Bergen / Postadresse: Postboks 7800, 5020 Bergen

Tlf: 55 58 00 00 / E-post: post@uib.no / www.uib.no

Eiendomsavdelingen: 55 58 49 00, post@eia.uib.no

Personal- og organisasjonsavdelingen: 55 58 21 00, post@poa.uib.no

Helse-, miljø- og sikkerhetsseksjonen: 55 58 20 54, post@hms.uib.no

Universitetets hovedverneombud: 55 58 30 60, hovudverneombudet@uib.no